

Projektbeskrivelse til digitale initiativer

Projektbeskrivelse - digitale fundamenter

Spor 5

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Side 1 af 6

1. Baggrund og initiatividé

Baggrund

Kommunernes digitale løsninger er i dag lige så samfundskritiske som veje, broer og forsyningsnet. De udgør fundamentet for velfungerende service, effektiv administration og sikker datahåndtering. For at opnå sammenhæng, sikkerhed og optimal udnyttelse af ressourcer, er det forbundet med store fordele med en fælles og strategisk tilgang til, hvordan digitale løsninger udvikles, implementeres og vedligeholdes. Fælle strategisk tilgang og et samlet sæt af krav til udvikling af digitale løsninger sænker omkostningsniveauet, giver muligheder for sammenhæng og datadeling og understøtte i øvrigt kommunernes digitale handlefrihed. Al historik med offentlig digitalisering viser, at fravær af fælles principper og krav medfører, at digitale løsninger bliver usammenhængende, svære at skifte ud (leverandør-afhængighed, herunder af tech-giganter) og i øvrigt dyrere at vedligeholde.

Initiativet **Digitale Fundamenter** der bygger videre på den stærke tradition for fælles krav og digital udvikling, som KL og kommunerne har opbygget gennem arbejdet med den fælleskommunale rammearkitektur. Initiativet videreudvikler, udvider og konkretiserer dette arbejde, så det bliver et mere integreret og aktivt redskab i arbejdet med kommunernes samlede digitalisering.

De reformer, der lige nu skal implementeres i kommunerne aktualiserer behovet for at medtænke digitale løsninger i forbindelse med realiseringen. Reformerne er på bl.a. ældreområdet, grøn trepart, beskæftigelse og sundhed og på sammenlægning af kommunernes it-drift mv.

På tværs af de mange initiativer etableres derfor et arkitektur-beredskab, der skal integreres i initiativerne og yde projektstøtte, rådgivning og fælles værktøjer, så digitale muligheder udnyttes i implementering og forandringer. Via arkitekturberedskabet ønskes skabt en bedre sammenhæng og kvalitet på tværs af digitale projekter, herunder ift. at genbruge og kapitalisere på allerede udviklede løsninger og platforme, f.eks. i regi af KOMBIT og det fællesoffentlige samarbejde.

Initiativet skaber en tættere kobling mellem projektnære og kommunale beslutninger, reformer og digitale strategier.

Initiativet er en del af spor 5 i Kommunernes Digitaliseringsstrategi: "Øget digital sikkerhed og sammenhæng".

Initiatividé

Ønsket er at sikre, at reformimplementering og digitale initiativer udnytter og optimeres med den viden om "best practice" for opbygning af digitale løsninger, der er opbygget fælles kommunalt via arbejdet med den fælles kommunale rammearkitektur. Det skal komme reformimplementeringen til gode både centralt og i kommunernes implementering af ændringer.

Digitale Fundamenter skal på den baggrund videreudvikle og udbygge den eksisterende rammearkitektur og de fælles spilleregler for digitalisering i kommunerne

Ideen bygger på hidtidige erfaringer med konkret ekspertbistand vedrørende bl.a. affald, ladeinfrastruktur (hurtig sikring af et fælles sprog via fælles begreber og datamodel har samlet data på tværs af kommuner, ladeoperatører m.fl.), klimatilpasningsanlæg, beredskab (beskyttelsesrum og beredskabsfaciliteter), sundheds-it (den fælleskommunale gateway), bevaringsværdige bygninger (Data og modellering af bevaringsværdige bygninger i GeoFA), omsorgssystemernes opkobling til infrastrukturen i KOMBIT (nødvendig tilpasning af infrastruktur), datastandardiseringsprojekter og pt. på etableringen af de 4-5 servicefællesskaber (etablering af teknisk målbillede).

Hertil kommer konkret (erfaring fra) bistand i fællesoffentlige/statslige projekter som Miljøportalen, Grunddata (datamodellering på tværs af hele den offentlige sektor), fuldmagt, samtykke, forsyningsdigitaliseringsprogrammet og NemKonto. Endeligt projekter i regi af KOMBIT, herunder pt. identifikation af potentielle fælleskomponenter (f.eks. en fælles økonomikomponent) og øget brug af infrastrukturen (øget datadeling).

Lykkes dette i større udstrækning end hidtil kan skabes mere robuste, teknologisk uafhængige og sammenhængende løsninger, der kan fungerer på tværs af kommuner, øvrige myndigheder og sektorer. Anvendelse af den fælleskommunale rammearkitektur er et værktøj i den forbindelse.

Initiativet organiseres i **fire centrale spor**, der skal styrke arbejdet med digitale initiativer i KL og kommunerne.:

1. Projektstøtte og rådgivning

Hovedparten af initiativet vil bestå i løbende og konkret støtte til fælleskommunale udviklings- og implementeringsprojekter i regi af strategien og reformerne. Så projekterne understøttes af de fælles it-arkitekturprincipper og kan skaleres og genbruges.

It-arkitekturfunktionen yder projektstøtte til digitaliseringsprojekter, hvor standardisering, it-arkitektur og kommunale behov tænkes sammen fra start. Der ydes faglig rådgivning om teknologiske valg, datastandardisering, -håndtering og deling, systemoverblik, genbrug af løsninger, integration m.v..

2. Fællesoffentligt samarbejde

Deltagelse i og tæt koordinering om projekter i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, herunder styring af den fællesoffentlige og internationale arkitekturindsats, fx via samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen og andre relevante styrelser/ministerier om EU-initiativer.

Projektet repræsenterer kommunernes perspektiv i en lang række fællesoffentlige indsats, herunder projekter i regi af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, Miljøportalen, udviklingen af Digital Sundhed Danmark

(Sundhed.dk, Den Nationale Sundhedsplatform etc.), kravstillelse i forbindelse med udviklingen af SKI-kontrakter m.v.. Hermed understøtter fælles anvendelse af data og digitale standarder sammenhængen på tværs af sektorer.

Sporet vil også bidrage til at sikre kommunal indflydelse og interessevaretagelse i væsentlige internationale og europæiske initiativer som *AI Act*, EHDS (sundheds-it) og *Interoperable Europe Act*. EU-regulering stiller større og større krav til offentlig digitalisering, derfor nødvendigt med fokus på konsekvenser for den kommunale digitalisering. .

3. Styrket samarbejde med KOMBIT

Styrket og konkret samarbejde med KOMBIT om løsninger udviklet , særligt i forbindelse med genudbudsprocesser, hvor fælles it-arkitekturhensyn skal tænkes ind fra starten.

KOMBIT står overfor en stor genudbudsproces, hvor et styrket og projektnært samarbejde med KOMBIT om en tættere kobling mellem kommunernes behov, KOMBIT's løsninger og den fælleskommunale rammearkitektur kan understøtte ønsket om mere fleksible og sammenhængende løsninger.

4. Arkitekturprincipper og governance

Udvikling, konsolidering og formidling af fælleskommunale it-arkitekturprincipper, modeller og værktøjer samt etablering af governance-strukturer, der sikrer udbredelse og efterlevelse i praksis er en forudsætning for at de øverste spor kan lykkes.

Det indebærer videreudvikling af fælles standarder, datamodeller og governance-strukturer, så kommunerne kan arbejde mere effektivt og i samme retning. Endelig skal sporet understøtte, at relevante it-arkitekturprodukter skabt i de konkrete projekter og initiativer, fx inden for informationssikkerhed, privacy-by-design og interoperabilitet, formidles gennem netværk, konferencer og værktøjer.

2. Resultatmål

Spør 1: Projektstøtte og rådgivning

Fælleskommunale digitaliseringsprojekter arbejder ud fra fælles mål og principper for it-arkitektur, data og sikkerhed.

- Det sikres, at rådgivning til digitale projekter på tværs af kommunerne er lettilgængelig, effektiv og kvalificeret, således initiativerne sikres it-arkitekturstøtte gennem hele projektforløbet.

Spør 2: Fællesoffentligt samarbejde

Kommunernes perspektiver og behov får øget vægt i nationale og europæiske digitaliseringsinitiativer.

- KL varetager kommunernes interesser fællesoffentligt og internationalt ved aktivt at deltage i relevante projekter, arbejds- og referencegrupper, høringer og strategiske samarbejder, der har betydning for kommunernes digitale udvikling. Inden for strategiperioden bidrager KL's arkitekter årligt til en række fællesoffentlige eller europæiske initiativer, hvor kommunale

perspektiver og behov er afgørende af få anskueliggjort bedst muligt.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Spor 3: Samarbejde med KOMBIT

KL og KOMBIT har et tæt og formaliseret samarbejde om it-arkitektur og teknologiudvikling, herunder brugen af AI. Det skal sikre bedre sammenhæng og højere kvalitet i fælles løsninger.

www.kl.dk

Side 4 af 6

- Der etableres en fornyet samarbejdsorganisation mellem KL og KOMBIT. Der udarbejdes et fælles roadmap for samarbejdet om it-arkitektur og teknologisk udvikling og anvendelsen af den fælleskommunale rammearkitektur. Dette for at understøtte, genudbuddene med henblik på anvendelse af rammearkitektur og dermed sammenhæng og kvalitet på tværs af løsninger.

Spor 4: Arkitekturprincipper og governance

Kommunerne har let adgang til opdaterede og anvendelige it-arkitekturprodukter, standarder og vejledninger via den fælleskommunale rammearkitektur.

- Den fælleskommunale rammearkitektur videreudvikles årligt med relevante datastandarder, værktøjer og arkitekturprodukter på baggrund af konkret efterspørgsel og i tæt samarbejde med KL's projekter, KOMBIT's genudbud og kommunerne.

3. Leverancer

Herunder beskrives hovedleverancer i initiativet. Leverancer vil blive udbygget i initiativets levetid.

1. Etablering af en fælles projektstøttefunktion for digitalisering

En it-arkitekturfunktion, der yder rådgivning og faglig sparring til KL's, KOMBIT's og kommunernes fælles digitaliseringsprojekter. Funktionen skal understøtte tekniske designvalg, identificere risici, sikre alignment med fælles arkitekturprincipper og fremme genbrug af komponenter, data og integrationer.

Afløfter de enkelte strategiprojekters behov for indkøb af nødvendig, ekstern konsulentbistand ift. it-arkitektur.

2. Udvikling og formidling af arkitekturværktøjer og vejledninger

Udarbejdelse og vedligeholdelse af konkrete retningslinjer, værktøjer og vejledninger, der understøtter effektiv og konsistent digitalisering.

3. Strategisk positionering og interessevaretagelse i konkrete nationale og europæiske initiativer

Sikre konsistens og faglig kvalitet i positionspapirer, høringssvar og konkrete initiativer, så kommunernes perspektiver og behov får større gennemslag i fællesoffentlige og europæiske digitaliseringsinitiativer.

4. Bidrag til KOMBIT's projekter og genudbud

Samarbejde med KOMBIT om kvalitetssikring og arkitekturfaglig sparring i KOMBIT's projektportefølje.

5. Vedligeholdelse og videreudvikling af rammearkitektur og datastandarder

Konsolidering og løbende opdatering af den fælleskommunale rammearkitektur og datastandarder, med fokus på teknologisk

uafhængighed, genbrug og sammenhæng på tværs af myndigheder og sektorer.

6. Kompetenceudvikling og netværksaktiviteter

Gennemførelse af workshops, netværksmøder og kompetenceforløb for kommuner og samarbejdspartnere, med fokus på udbredelse og anvendelse af fælles arkitekturprincipper, værktøjer og metoder.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Side 5 af 6

4. Tidsplan

Periode	Fokusområde/aktivitet
1. kvartal 2026	Etablering af programmet og organiseringen af Digitale Fundamenter. Fastlæggelse af samarbejdsstruktur med KOMBIT. Etablering af metode for projektstøtte og rådgivning.
2026-2030	Projektstøtte og rådgivning til KL's (og kommunernes) digitaliseringsprojekter – løbende faglig rådgivning, it-arkitekturfaglig sparring og kvalitetssikring. Fællesoffentligt samarbejde og interessevaretagelse – repræsentation i nationale og europæiske projekter, fora, herunder AI Act, EHDS og Interoperable Europe Act. Samarbejde med KOMBIT – deltagelse i projekter, genudbud, AI-projekter. Udvikling og vedligeholdelse af fælleskommunale standarder og værktøjer – løbende justeringer af rammearkitektur og datamodeller. Kompetence- og videndeling – netværk, konferencer og formidling af erfaringer og metoder på tværs af kommuner og samarbejdspartnere.
2. halvår 2029 - 2030	Konsolidering, evaluering og forslag til videreførelse af Digitale Fundamenter i næste strategiperiode.

5. Organisering og ansvar

Roller	Navn og/eller organisation
Projektejer	Pia Færch
Daglig ansvarlig	Ken Rindsig
Projektleder <i>(Ansvarlig for gennemførelse planlægning, facilitering mv. Fx en KL-konsulent)</i>	Zahra Al-Asfoor
Samarbejdspartnere <i>(De aktører, der er med i projektet eller bidrager til projektet. Fx ekstern konsulent, kommuner, ministerier mv.)</i>	Den overordnede og strategiske retning for udviklingen forankres i KL's digitaliseringsråd. Det eksisterende fælleskommunale arkitekturboard med henblik på godkendelse af konkrete arkitekturprodukter og etablering af et fælleskommunalt, fagligt forum til faglig rådgivning om den samlede indsats på tværs af projekterne. Den løbende anvendelse af rammearkitekturen drøftes i IT-kontaktudvalget i sammenhæng med konkrete forretningsbehov. Den nationale og internationale indsats koordineres med de ansvarlige myndigheder i staten.
Forventet driftsansvarlig – om relevant	KL